

Aan: De gemeenteraad
Van: Het college van burgemeester en wethouders
Datum: 20 mei 2025
Zaaknummer: 00001068255
Onderwerp: Afronding Evaluatie en verkenning doorwerking herindeling Dijk en Waard

Aanleiding

Vorig jaar heeft onderzoeksbureau Necker een evaluatie en verkenning uitgevoerd naar de doorwerking van de herindeling Dijk en Waard. De resultaten staan in het rapport "Naar een duurzame oplossing voor Sint Pancras en Koedijk". Op 10 december 2024 heeft de gemeenteraad besloten de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport over te nemen. Daarna heeft de provincie Noord-Holland de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) geïnformeerd over het onderzoek en het besluit van de gemeenteraad. Op 17 april 2025 heeft de minister per brief de resultaten met de Eerste en Tweede Kamer gedeeld. Met dit bericht informeren wij u over de reacties van de provincie en van de minister.

Kernboodschap

De provincie en de minister van BZK hebben vertrouwen in de gemeente Dijk en Waard om de aanbevelingen uit het rapport op te pakken. Hoewel er nog verbeteringen mogelijk zijn, wordt een grenscorrectie niet als oplossing gezien. Het is aan de gemeente om het dorps- en wijkgericht werken stevig in te bedden, zodat er aandacht is en blijft voor (de eigen identiteit) van dorpen en wijken.

Toelichting

Achtergrond

Sinds 1 januari 2022 vormen de voormalige gemeenten Heerhugowaard en Langedijk gezamenlijk de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Bij de behandeling van het wetsvoorstel tot deze herindeling op 11 februari 2021 is in de Tweede Kamer een motie van het lid Snoeren c.s. aangenomen. De motie riep de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) op om de provincie Noord-Holland te verzoeken om na voltooiing van het herindelingsproces met de gemeente Dijk en Waard, de gemeente Alkmaar en de inwoners van Sint Pancras en Koedijk te evalueren en te verkennen of voor de twee dorpen een grenscorrectie met de gemeente Alkmaar een duurzame oplossing is.

Proces

De minister van BZK heeft de provincie Noord-Holland verzocht de motie uit te voeren. De provincie en de gemeente Dijk en Waard hebben gezamenlijk een plan van aanpak opgesteld. Dit plan van aanpak is verder uitgewerkt in een offerteaanvraag, die door het ministerie van BZK als opdrachtgever is uitgezet. Het onderzoeksbureau Necker heeft de evaluatie en verkenning uitgevoerd en de resultaten vastgelegd in het rapport Naar een duurzame oplossing voor Sint Pancras en Koedijk (hierna: rapport). Op 15 oktober 2024 heeft Necker het rapport aan de gemeenteraad gepresenteerd. Het rapport is vervolgens in de commissie van 26 november en de gemeenteraad van 10 december 2024 besproken.

De gemeenteraad heeft besloten de conclusies en aanbevelingen uit het rapport over te nemen en het college opdracht te geven om samen met de gemeenteraad invulling te geven aan de

conclusies en aanbevelingen. Ook zijn twee moties aangenomen: 'Heldere koers voor onze dorpen' en 'Regionale samenwerking door grenzeloos besturen'.

De provincie heeft hierna de minister op de hoogte gebracht van de afronding van het onderzoek, het besluit van de gemeenteraad en de aangenomen moties. De provincie heeft er vertrouwen in dat de gemeente voortvarend aan de slag gaat met de conclusies en aanbevelingen van het rapport, ten behoeve van de inwoners (bijlage 1).

Op 17 april 2025 heeft de minister de uitkomsten van deze evaluatie en verkenning per brief met de Eerste en Tweede Kamer gedeeld (bijlagen 2 en 3). In deze (gelijkluidende) brieven geeft de minister het volgende aan: "De redenering dat er weliswaar ruimte voor verbetering is, maar dat een grenscorrectie hier op dit moment geen passende oplossing voor is, vind ik logisch en navolgbaar. Het is aan de gemeente Dijk en Waard om de komende jaren aan haar inwoners te laten zien dat dit verbeterpotentieel inderdaad aanwezig is en te blijven investeren in het verbeteren van de leefbaarheid in haar dorpen."

In de procedurevergadering van de Tweede Kamercommissie Binnenlandse Zaken van 24 april 2025 is besloten de brief te agenderen voor het ongeplande commissiedebat Versterking lokaal bestuur. Deze commissie plant periodiek een aantal debatten over clusters van onderwerpen. Bij voldoende agendapunten of urgentie wordt zo'n debat daadwerkelijk gepland. De verwachting is dat het proces van de herindeling Dijk en Waard voor het ministerie van BZK na dit debat is afgerond.

Moties

De motie 'Heldere Koers voor onze dorpen' is met het raadsbesluit Evaluatie en vervolg Dorps- en wijkgericht werken van 18 maart 2025 is uitgevoerd.

Over de voortgang van de motie 'Regionale samenwerking door grenzeloos besturen' wordt de gemeenteraad binnenkort geïnformeerd.

Vervolg

De gemeenteraad wordt, zodra de datum bekend is, via het Raadsnieuws geïnformeerd over de het commissiedebat van de Tweede Kamercommissie Versterking lokaal bestuur.

Bijlagen

1. Brief provincie Noord-Holland, Onderzoek evaluatie en verkenning herindeling Dijk en Waard afgerond van 28 januari 2025
2. Kamerbrief Eerste Kamer, Samenvoeging van de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk van 17 april 2025
3. Kamerbrief Tweede Kamer, Aanbieding evaluatierapport grenscorrectie gemeente Dijk en Waard van 17 april 2025